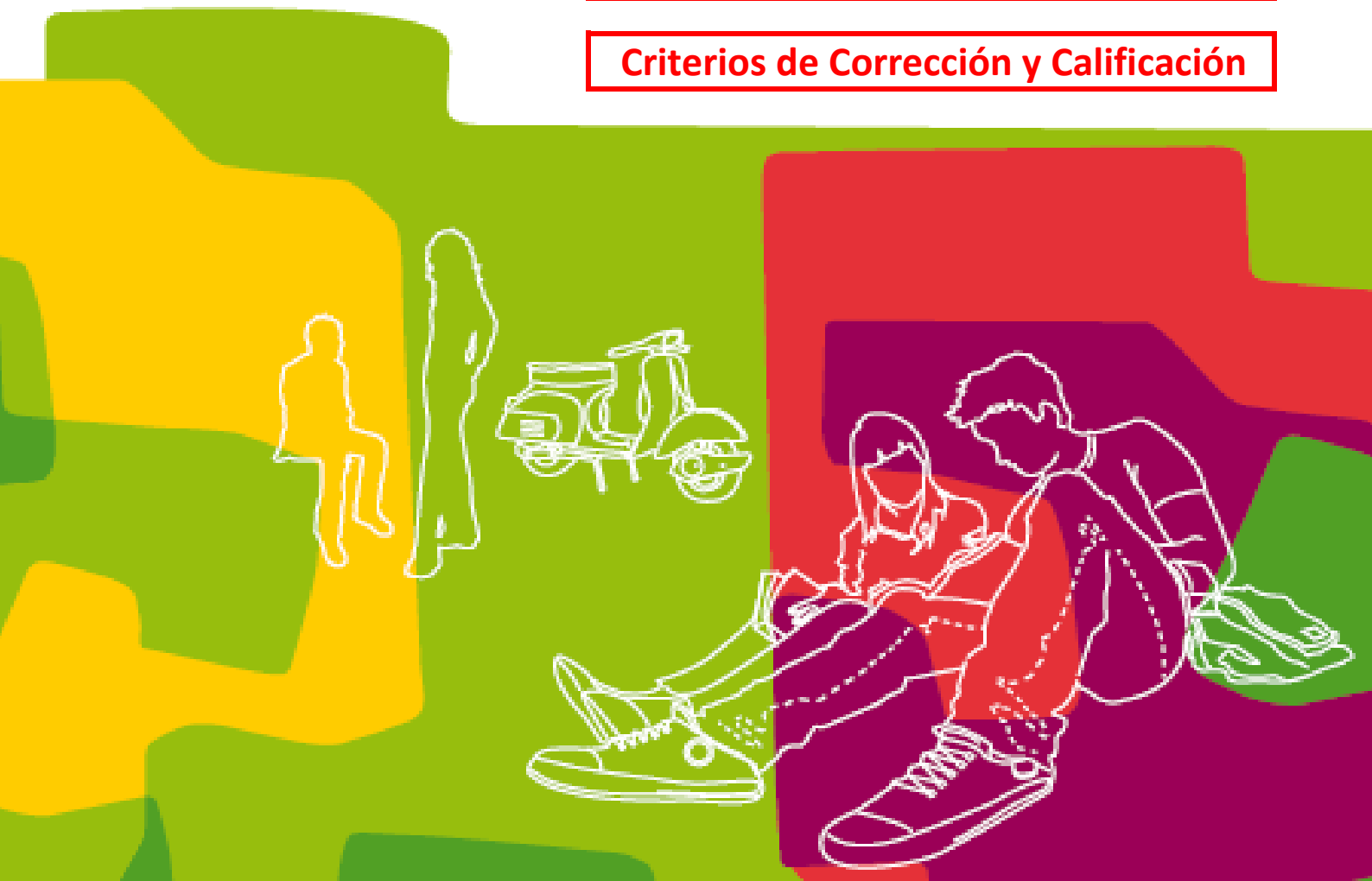

Lengua vasca y literatura

- BACHILLERATO
- FORMACIÓN PROFESIONAL
- CICLOS FORMATIVOS DE GRADO SUPERIOR

Examen

Criterios de Corrección y Calificación

EUSKAMPUS
Nazioarteko Bilkaintzaun Campusa
Campus de Excelencia Internacional

en la red de

Universidad
del País Vasco

Euskal Herriko
Unibertsitatea

Universidad
del País Vasco

Euskal Herriko
Unibertsitatea

UNIBERTSITATERA SARTZEKO
PROBAK

2012ko EKAINA

**EUSKARA ETA
LITERATURA**

PRUEBAS DE ACCESO A LA
UNIVERSIDAD

JUNIO 2012

**LENGUA VASCA Y
LITERATURA**

Azterketa honek bi aukera ditu. Horietako bati erantzun behar diozu.

Ez ahaztu azterketako orrialde bakoitzean kodea jartzea.

- Lehenbizi TESTU bat duzu.
- Testu bakar honen gainean eraikiak daude bi aukerak: A eta B. Bietako bat egin behar duzu.
- Aukera bakoitzak hiru atal ditu:
  - Irakurmena
    - Ulermenari buruzko galderak (2 puntu)
    - Gaia eta laburpena (2 puntu)
  - Hizkuntzaren/literaturaren inguruan (1 puntu)
  - Idazlana (5 puntu)

Universidad
del País Vasco

Euskal Herriko
Unibertsitatea

UNIBERTSITATERA SARTZEKO
PROBAK

2012ko EKAINA

**EUSKARA ETA
LITERATURA**

PRUEBAS DE ACCESO A LA
UNIVERSIDAD

JUNIO 2012

**LENGUA VASCA Y
LITERATURA**

Nora joan zaizkizu izenak?

Nik ama esaten dizut eta ez dakit zer ulertzen duzun zuk. Hamaika aldiz kontatu didazu jaio nintzenean ospitaleko jaioberrien gelako politena nintzela, baina orain ama esaten dizut eta ez dakit zer den hori zuretzat.

Ahaztu dituzu gehien gustatzen zitzaizkizun istorioak eta jada ez dakizu nola egiten diren zapaten korapiloak, hainbestetan lotu zenizkigun hori. Urrutira, oso urrutira, ihes egin dizute orotzapenek eta ekartzen dituzunak inoiz bizi izan ez duzunarekin lotuta etortzen dira. Iragana eta etorkizuna une bateko orainean gelditu zaizkizu.

Nora joan zaizkizu izenak? Zerez eginak daude zure isiluneak? Nork josten ditu zure ametsak? Zein doinuk kulunkatzen dute zure loa? Non trabatu dira zure jakintzak? Nondik etorri zaizu inork zuretzat eskatu ez duen hutsune hori?

Uko egiten diot bizimodu horri. Ez dut zuretzat nahi. Madarikatzen dut izaera honetara ekarri zaituen gaixotasuna.

Galdutako guztia non gorde den deskubritu nahian, begietara begiratzen dizut eta irribarre egiten didazu. Orduan, etxe ondoko zuhaitzari begira jartzen zara eta, txundituta, haizeak nola astintzen duen kontatzen didazu, orain, geroxeago berriz, eta beste behin... leihotik begiratzen duzun bakoitzean.

Kalera irteteko, besoa ematen dizut eta eskuarekin lotzen didazu: «Fuerteegi heltzen dizut?», galdetzen didazu beti. Poliki joaten gara, dagoeneko ez baita presa existitzen. Abioi batek zeruan utzitako arrastoak aho zabalik uzten zaitu. Kaleko autoekin harritzen zara: zenbat eta ze distiratsuak. Ume bat ikustean aurpegia argitzen zaizu eta ezin hari keinua egin gabe pasa. Auzokoak hurbiltzen zaizkizu eta atseginez hartzen dituzu; «hau zortea jende on artean bizitzea», errepikatzen duzu behin eta berriz.

Eta halako batean, kasualitatez bailitzan, nire izena esaten duzu. Jaioberrien gelara nire bila etortzen zintenean esaten zenuen bezala.

Arantza San Sebastian. BERRIA

A AUKERA

A.1.- IRAKURMENA

ULERMENA (2 puntu)

(Adierazi EGIA ala GEZURRA diren esaldi hauek)

1. Ama ospitalean dago.
2. Amak alabaren gaixotasuna onartzen du.
3. Amak ez du alaba ezagutzen.
4. Amak ez ditu umeak gogoko.
5. Ama iraganean bizi da orain.
6. Amak zapatekin arazoak ditu.
7. Amari auzokoak hurbiltzea gustatzen zaio.
8. Ama idazlearen izenaz gogoratzea kasualitatea izan da.
9. Amaren begiradan aurkitzen du idazleak lasaitasuna.
10. Ama hegazkinak beldurtzen dute.

GAIA ETA IDEIAK (2 puntu)

GAIA (Aukeratu egokiena)

- a) Amaren gogoetak, alabaren egoeraren aurrean.
- b) Alabaren gogoetak, amaren egoeraren aurrean.
- c) Amaren gogoetak, jaioberriaren egoeraren aurrean.
- d) Alabaren gogoetak, bere egoeraren aurrean.

IDEIA NAGUSIAK

(Azaldu testuan agertzen diren ideia nagusiak eta bigarren mailakoak).

A.2.- HIZKUNTZA ETA LITERATURAREN INGURUAN (1 puntu)

AURKITU TESTUAN DEFINIZIO HAUEI DAGOZKIEN HITZAK

- a) Kontakizun laburra.
- b) Zer esan edo zer egin jakin gabe gelditu edo utzi.
- c) Lokarrien edo korapiloen bidez atxiki edo batu.
- d) Nonbait egon den zerbaitek bertan uzten duen seinalea.

A.3.- IDAZLANA (gutxienez 200 hitz) (5 puntu)

GUTUNA

Idatz iezaiozu lagun min bati gutun bat, zure aitona (aitita) Alzheimerrak jota dagoela kontatuz eta zure sentimenduak adieraziz.

B.1.- IRAKURMENA

ULERMENA (2 puntu) Erantzun galdera hauei:

1. Zer sentitzen du alabak?
2. Zer esan nahi du "Iragana eta etorkizuna une bateko orainean gelditu zaizkizu" esaldiak?
3. Zer adierazi nahi du idazleak "orain, geroxeago berriz, eta beste behin..." erabiltzean?
4. Idazleak presa ez dela existitzen adierazten du. Zergatik?

GAIA ETA LABURPENA (2 puntu)

GAIA (Aukeratu egokiena)

- a) Amaren gogoetak, alabaren egoeraren aurrean.
- b) Alabaren gogoetak, amaren egoeraren aurrean.
- c) Amaren gogoetak, jaioberriaren egoeraren aurrean.
- d) Alabaren gogoetak, bere egoeraren aurrean.

LABURTU TESTUA (gehienez, 5-7 lerro)

B.2.- HIZKUNTZA ETA LITERATURAREN INGURUAN (1 puntu)

AURKITU TESTUAN DEFINIZIO HAUEI DAGOZKIEN HITZAK

- a) Kontakizun laburra.
- b) Zer esan edo zer egin jakin gabe gelditu edo utzi.
- c) Lokarrien edo korapiloen bidez atxiki edo batu.
- d) Nonbait egon den zerbaitek bertan uzten duen seinalea.

B.3.- IDAZLANA (gutxienez 200 hitz) (5 puntu)

Aitona (aitita) Alzheimerrak jota dagoela jakin berri duzu. Idatz iezaiozu gutun bat zure sentimenduak adieraziz.

CRITERIOS DE CORRECCIÓN Y CALIFICACIÓN ZUZENTZEKO ETA KALIFIKATZEKO IRIZPIDEAK

EUSKARA ETA LITERATURA / LENGUA VASCA Y LITERATURA

A1/B1 IRAKURMENA (4 puntu guztira)

Bi ariketa mota daude, **ULERMENA (2 puntu)** eta **GAIA ETA LABURPENA (2 puntu)**.

ULERMENA:

Ariketa hauen helburua idatzizko ulermena neurtzea da. Beraz, ariketa itxia bada, hau da, aukera anitzeko galderak edota egia/gezurra erakoak kasu, erantzun zuzenak emango zaizkio zuzentzaileari, zuzendu ahal izateko. Erantzun okerrenetatik ez da zigorrik izango.

Galde-erantzun erako ariketetan, ematen den erantzuna testuaren beraren kopia hutsa denean, galdetzen denari erreparatu gabe, zigortu egingo da.

Zuzentasunari dagokionez, ikasleak tarteka sistematikoak ez diren akats ortografiko txiki batzuk edo eta gaizki ulertuak sortzen ez dituzten akats gramatikalak egitea ez da zigortuko.

GAIA ETA LABURPENA

Gaia: lau-pabost esaldi aurkeztuko zaizkio ikasleari, horien artean aukeratu dezan bere iritziz testuko gaia laburbiltzen duena. (**Guztira 0,5**).

Laburpena / Ideia nagusiak: Laburpenean, ikasleak sintetizatzeko duen gaitasuna neurtuko da. Ikasleak sortzen duen testuak "josia" behar du. Testuaren laburpena egitean estilo zuzena eta zehar estiloa, guztiak onartuko dira. Beraz, ez da txartzat emango "autoreak dio" edo "idazleak dio" eta horien antzeko egiturak erabiltzea.

Ideia nagusiak zein diren esateko orduan, berriz, testuan agertzen diren jarrera, ikuspegi edo argudio-ildo garrantzitsuenak antzemateko gai den neurtuko da. Ideiak ez dira bata besteari lotu behar eta eskema baten modura aurkeztuko dira. Egiturari dagokionez, ontzat emango da bai izen-sintagma egitura erabiltzea eta bai perpaus-egitura erabiltzea ere.

Hitz batean, forma kontuez haratago, testua ulertu duten antzematea da helburua. Horrexegatik, *Laburpenean* eta *Ideia nagusiak* adieraztean ere, ez da zigortuko zuzentasunari eta ortografiari dagokienez, ikasleak tarteka sistematikoak ez diren akats txiki batzuk edo eta gaizki ulertuak sortzeko modukoak ez diren akatsak egitea.

(1,5 guztira).

A2/B2 HIZKUNTZA ETA LITERATURAREN INGURUAN (1 puntu guztira)

Zuzenak diren erantzunak baino ez dira kontuan hartuko.

Atal honetan ere, aurreko ataletan bezala, ortografia edo gramatika hutsei dagokienez irizpide berberak balio dute. Hala ere, eginkizun den ariketaren funtsari dagokion egitura ez da ontzat emango inolako hutsik. Esaterako, ariketa batean

CRITERIOS DE CORRECCIÓN Y CALIFICACIÓN ZUZENTZEKO ETA KALIFIKATZEKO IRIZPIDEAK

perpauis erlatibo bat sortu behar bada, nekez emango da $-(e)na$ -ren ordeiz, $-(e)la$ bat..

A3/B3 IDAZLANA (5 puntu guztira)

Idazlanaren kalifikaziorako kontuan hartuko da ea eskatutakoari zuzen eta egoki erantzun zaion, beharrezko informazioa aukeratu duen, era logikoan ordenatu eta lotu duen, eta hizkuntza baliabide aberatsak, askotarikoak, zehatzak eta zuzenak erabili dituen.

Zuzentzeko erabiliko diren irizpideak eta maila bakoitzari dagokion adibidea

4-5 puntu:

- ✓ Testua, eskaturikoari lotzen zaio eta ondo antolaturik dago.
- ✓ Erabiltzen diren ideiak eta argudioak ongi loturik eta garaturik daude.
- ✓ Aukeratu den edukia esanguratsua da gaiaren garapenerako.
- ✓ Erregistro egokia erabiltzen da eta lokailu, lexiko eta egitura sintaktiko aberatsak erabiltzen ditu.
- ✓ Ortografia eta puntuazioa zuzenak dira

“XV. mendean Guttenberg-ek inprenta asmatzeak mesede itzela egin zion garaiko kulturari. Garai hartako idazleak ez ziren negarrez hasi haien lanak mundutik barreiatzean; ordea, izugarri poztu ziren haien ospea eta ohorea handituko baitziren. SGAE handik egotekotan Inkisidoreen antzera arituko zen inprenta ilegalen bila, kanonen bat kobratzeko edo!”

3-4 puntu:

- ✓ Testuak ez du ia akatsik; izatekotan, oso akats txikiak dira, inola ere ez sistematikoak.
- ✓ Erabiltzen diren ideiak eta argudioak bata besteari loturik eta garaturik daude.
- ✓ Egitura sinpleen ondoan aberatsagoak ere erabiltzen ditu (lokailuak, menderagailuak, etab.).
- ✓ Erregistro egokia erabiltzen da.
- ✓ Ortografia ondo menderatzen da, oro har, tarteka akatsen bat edo beste egin arren

“Horrela, errezagoa bihurtu da klaseako lanak egitea, beste pertsonekin informazioa alderatzea blog-etan... Baina saretik liburuak, musika, jokoak...jaisterakoan egileen eskubideekin topatzen gara, eta, horrekin batera, Egileen Elkartearekin (SGAE). Hauek haien lanak Internetetik jaso ahal izatearen kontra protestan dabilta, sarean dauden web orriak musutruk baitira usuarioentzat eta, horregatik, kexatzen dira haiek, jendeak ez ditu dendetan erosten.”

2'5-3 puntu:

- ✓ Idatziak zenbait akats ez sistematiko du edukian edo forman. Gabeziek, nolana ere, ez dute oztopatzen testua ulertzea.
- ✓ Egitura sinpleak erabiltzen ditu orokorrean.

CRITERIOS DE CORRECCIÓN Y CALIFICACIÓN ZUZENTZEKO ETA KALIFIKATZEKO IRIZPIDEAK

- ✓ Argudioak edo ideiak urriak dira edo ez daude guztiz garatuak edo errepikatu egiten dira.
- ✓ Ideien eta egituren arteko koherentzia eta kohesio arazoak baditu ere, hauek ez dute ulergarritasuna oztopatzen.
- ✓ Ortografia eta puntuazioan akats txikiak ditu.

“Ni XXXXXXXXXX naiz eta musikaria naiz. Pasaden astean Interneten sartu nintzenean ikusi nuen edonork nire abesti berrienak jaits ditzakeela ordaindu barik. Momentu hartan, oso kezkatuta geratu nintzen pentsatu nuelako nire karrera profesional amaituko zezakela, ez zait gustatzen lan egitea dohanik.”

1-2'5 puntu:

- ✓ Testua ulergaitza egiten duten akatsak ditu.
- ✓ Egitura sinpleak erabiltzen dituen arren, hauetan ere akatsak egiten ditu.
- ✓ Ulergarritasuna oztopatzen duten akatsak ditu tarteka.
- ✓ Ortografian, aruntak diren hitzetan oinarritzko akats larri batzuk egiten ditu, baina ez sistematikoak.

1-ETIK HURBIL DAGOEN TESTU ZATIA:

“ Nahiz eta gustatzen zaidan jendeak entzun nauela gustatuko litzaidake legearen bidez izango zela. Horregatik, zure laguntza eskatzen dizut zeren eta uste dut arazo honetan neurri gogorak ipiniko behar direla. Hala ere, ez dut nahi jendeak entzuteari usten nauela neurriengatik. Orduan, ez dakidanez zer egin dezaket zure aholku edo emaitza entzutea gustatuko litzaidake.”

2,5 ERA HURBILTZEN DEN TESTU ZATIA:

“Nire ustez, ulertzen dut diskoak garestiegiak direla baina beste lagun musikarien iritsia Internetetik musika jaiste debekatu behar dela da baina nik uste dut zure taldeak (SGAE) ipin dezake lege bat esaten ordaindu behar dela Internetik kultura jaisteagatik.”

0-1 puntu:

- Testua ulergaitza egiten duten akats sistematikoak ditu.
- Egitura sinpleak erabiltzen dituen arren, hauetan ere akats nabarmenak egiten ditu.
- Nabarmen geratzen dira komunikazio eta hizkuntzari buruzko gabeziak.
- Nabarmena da eskatutako hitz kopurura ez dela iritsi.
- Oinarritzko akats gramatikal larri ugari egiten ditu (ergatiboa, komunztadura, kompletiboak...).

“ Nik ez daukat ospetsurik; baina gustatuko nuke nire abestiak ospetsua daukate. Zergatik? Deno guztiek hona, nire musika entzun ahal izango lukete. Horregatik, nire abestiek saretik jaitsi behar dute. Munduko jendea nire musika entzun behar dute, ona delako.”

CRITERIOS DE CORRECCIÓN Y CALIFICACIÓN ZUZENTZEKO ETA KALIFIKATZEKO IRIZPIDEAK

OHARRAK:

- Gainditu ahal izateko, testua eskatutakoari lotzen zaiola bermatuko da.
- Azterketa bat suspenditzeko dagoen argumentu bakarra hitz kopurua denean, oso nabarmena izan behar da hutsegite hau.
- GOGORATU honako hau idazlanaren emaitza ipintzean:

IDAZLANAREN BALIOA	1-ETIK 10-ERA KO ESKALAN
5	10
4,5	9
4	8
3,5	7
3	6
2,5	5
2	4
1,5	3
1	2
0,5	1

CRITERIOS DE CORRECCIÓN Y CALIFICACIÓN ZUZENTZEKO ETA KALIFIKATZEKO IRIZPIDEAK

A AUKERA

Nora joan zaizkizu izenak

(A.1. eta A.2. ariketen erantzun-gida)

A.1.- IRAKURMENA

ULERMENA (2 puntu)

Erantzun egokiak:	1	gezurra
	2	gezurra
	3	egia
	4	gezurra
	5	gezurra
	6.	egia
	7.	egia
	8.	egia
	9.	gezurra
	10.	gezurra

GAIA ETA IDEIA NAGUSIAK (2 puntu)

GAIA (Aukeratu egokiena. 0.5 puntu) (A eta B aukeretan)

Erantzun egokia: b

A.2.- HIZKUNTZA ETA LITERATURAREN INGURUAN (1 puntu)

AURKITU TESTUAN DEFINIZIO HAUEI DAGOZKIEN HITZAK (A eta B aukeretan)

Erantzun egokiak:	1	<i>istorio</i>
	2	<i>harritu</i> edo <i>txunditu</i>
	3	<i>lotu</i>
	4	<i>arrasto</i>

Oharra: onartzekoak izango dira bai lema soila, bai hitza deklinatuta ematen duten erantzunak.